

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN
TÜRK DİLİ DERSİNE KARŞI TUTUMLARININ DEMOGRAFİK
DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ***Şaziye DURUKAN¹**ÖZ**

Bu çalışmanın temel amacı, Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin anadil olmakla birlikte alan dersi olmamasından ötürü Türk Dili dersine karşı tutumlarının belirlenmesidir. Öğrencilerin Türk Dili dersine karşı tutumlarının demografik değişkenler açısından anlamlı bir farklılık taşıyıp taşımadığını ortaya koymak da araştırmanın bir diğer amacını oluşturmaktadır.

Araştırmanın evrenini Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda eğitim gören ve zorunlu Türk Dili dersini alan 1. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada birincil veri toplama yöntemi olan anket yöntemi kullanılmıştır.

Türk Dili Tutum Ölçeğinin kullanıldığı anket verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotlardan (sayı, yüzde, ortalama, standart sapma) yararlanılmıştır. Niceliksel verilerin karşılaştırılmasında ise iki grup arasındaki farkı t-testi, ikiden fazla grup durumunda parametrelerin gruplar arası karşılaştırılmalarında tek yönlü Anova testi kullanılmıştır.

186 öğrenci üzerinde yürütülen araştırma sonuçları tartışılmıştır. Araştırma bulgularına göre; Türk Dili Tutum Ölçeğinde yer alan ifadelerle yönelik öğrenci yanıtları cinsiyet değişkeni açısından değerlendirildiğinde, 29 ifadenin 17 tanesinde anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0,05$ ve $p<0,01$). Ayrıca diğer demografik değişkenlerden; yaş ve anne eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir fark bulunamamış, okudukları bölüm değişkenine göre 29 ifadenin 2 tanesinde, baba eğitim durumu değişkenine göre 29 ifadenin 1 tanesinde, anne meslek durumu değişkenine göre 29 ifadenin 4 tanesinde, baba meslek durumu değişkenine göre 29 ifadenin 4 tanesinde ve ailenin Türk Dili dersini önemli bir ders olarak görme değişkenine göre ise 29 ifadenin 6 tanesinde anlamlı farklılıklar bulunmuştur ($p<0,05$).

Anahtar Kelimeler: Anadil, Türk Dili, Tutum.

¹ Okutman, Balıkesir Üniversitesi Rektörlüğü, Bağlı Birimler, Türk Dili Bölüm Başkanlığı, Balıkesir, saizeayali@balikesir.edu.tr

* Bu makale, 8. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi'nde (5-8 Mayıs 2016) sunulan sözel bildirinin genişletilmiş halidir.

**THE ANALYSIS OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS
STUDENTS' ATTITUDES TOWARDS THE TURKISH LANGUAGE
COURSE IN TERMS OF DEMOGRAPHIC VARIABLES**

ABSTRACT

The main aim of this study is to find out the attitudes of physical education and sport students at Balıkesir University towards the Turkish language course as it is not a major area course but the mother tongue of the students. Moreover, the other aim of this study is to identify whether there is a significant difference on the attitudes of physical education and sport students towards the Turkish language course in terms of demographic variables.

The population of the study consisted of freshmen who take the compulsory Turkish language course at Balıkesir University in School of Physical Education and Sports. A Turkish language attitude scale has been used as a data collection instrument in the study.

Descriptive statistics (frequency, percentage, mean, standard deviation) have been used for the analysis of data for Turkish language attitude scale. T-test has been conducted in order to find out the difference between two groups, and one way ANOVA test has been used in more than two groups for the comparison of data between groups.

According to research results which have been obtained from 186 students; a significant difference has been identified in 17 items out of 29 with regard to gender variable from the scale ($p < 0,05$ ve $p < 0,01$). Moreover, there has been no significant difference with regard to variables such as age and educational status of the mother. However, significant differences have been identified in 2 items out of 29 with regard to the department they study at, in 1 item out of 29 with regard to educational status of the father, in 4 items out of 29 with regard to the mother's profession, in 4 items out of 29 with regard to the father's profession and in 6 items out of 29 with regard to the variable of the importance of the Turkish language course for the family ($p < 0,05$).

Keywords: *Mother tongue, The Turkish Language, Attitude.*

1. Giriş

1983'ten bu güne yükseköğretime bağlı fakülte ve yüksekokullarda okutulan Türk Dili dersinin, "Türkçe eğitimi" olarak ilköğretim birinci kademededen başlayarak üniversite eğitimi sürecine kadar devam ettiği bilinmektedir. Üniversitelerde ise Türkçe eğitimi,

Türk Dili ve Edebiyatı bölümü dışındaki bölümlerde “Türk Dili” adıyla zorunlu olarak gerçekleştirilmektedir. Türk Dili dersinin 10.01.1983 tarihinde YÖK tarafından zorunlu ders olarak okutulmasına karar verilmesinin gerekçesi ise çerçeve programda şöyle yer almaktadır:

“İlk ve Orta öğretimde dil bilgisi ve Türkçe dersleri yeterli ölçü ve nitelikte ele alınmadığı için üniversiteye gelen öğrenciler, dillerini doğru ve güzel kullanma yeteneğini kazanamamış bulunmaktadır. Bu sonuçta, Türk dilinin elli yıldan beri çeşitli yönlere çekilmesinden doğan istikrarsızlığın da etkisi vardır. Bu durum, üniversite öğrenimi için bir yetersizlik olarak kendini göstermiş ve yükseköğretime Türk Dili derslerinin konmasını zaruri kılmıştır” (YÖK, 1983).

İlköğretim düzeyinden yükseköğretime kadar on iki yıllık bir Türkçe eğitime rağmen dil bilgisi ve Türkçe derslerinin yeterli ölçü ve nitelikte ele alınmaması, üniversiteye gelen öğrencilerin, dillerini doğru ve güzel kullanma yeteneğini kazanamamış olması eğitim sistemimizde büyük bir aksaklık olduğunun önemli bir göstergesidir. Nitekim Nuran Tezcan’ın belirttiği üzere; ezbere dayalı bir eğitim, okuma sevgisinin ve alışkanlığının kazandırılmamış olması, toplumda kültüre ve bilgiye gereken önemin verilmeyişi, yani bilimsiz teknolojiye dayanan gelişme anlayışı, yeni kavramların özümlememiş olması gibi etkenlerin yanı sıra yazım ve dil bilgisi kurallarının zamanında, yeterince ve doğru yöntemlerle öğretilmemiş olması Türkçe konusundaki yetersizliğin en önemli sebepleri olarak sayılabilir (Yekbaş, 2011:1014).

Bu kadar uzun bir Türk Dili eğitiminden geçen öğrencilerin; *“Türk dilinin tarihini, kurallarını ve yaşamlarında kullandıkları okuma, konuşma, dinleme ve yazma gibi dil becerilerini edin[erek] yükseköğretim düzeyine gelen bir bireyin ana dili ile ilgili tüm becerileri etkin bir şekilde kullanabilmesi beklenir”* (Taş ve Okur, 2015; 81). Öğrencilerin kendi ana dillerini öğrenebilme ve kullanabilme yeteneğini kazanamamış olmasında öğretici kaynaklı olarak; *“ders[in] sevdirememiş, çekici kılınamamış, en önemlisi insan hayatıyla doğrudan ilgili olan ana dili becerisi kazandırmanın gerekleri[nin] öğrenciye anlatılamamış”* (Zülfikar, 2016: 4) olmasının da payı büyüktür.

1.1. Problem Durumu

Yükseköğretime ana dilini birçok yönüyle bilmeden gelen öğrenciye nelerin, nasıl öğretilmesi gerektiği önemli bir sorundur. Üniversite rektörlüklerine bağlı Türk Dili okutmanları tarafından

yürütülen derslerde bu öğrencilerin yükseköğretim öncesindeki eksiklikleri mi giderilmeye çalışılacak yoksa dil bilinci kazandırılarak milli kimliğinin farkında olan bireyler mi yetiştirilmeye çalışılacaktır? Öğrencilerin yükseköğretim öncesi eksikliklerini tamamlamaya çalışmak, öğrenciyi ve öğreticiyi tekrara götürebileceği gibi birçok eksiklikle ve buna bağlı birtakım olumsuz tutumlarla derse giren öğrencilerin bu dersi sevebilme ihtimalinin tamamen ortadan kalkmasına da sebep olabilecektir. Zira yükseköğretimde Türk Dili dersinin “alan dışı bir ders olarak zor/unlu” okutulması bu sürece kadar ana dil bilinci gelişmemiş olan öğrencilerin, ne yazık ki, olumsuz tutumlarını pekiştiren ilk sebeplerden biri olmaktadır.

Bu çalışmada temel amaç, yükseköğretime gelen öğrencilerin on iki yıllık Türkçe eğitimi sonucunda Türk diline karşı, gerek ana dil gerekse sadece alan dışı bir ders olarak tutumlarını ortaya koymak ve ana dil konusunda ne kadar bilinçli ve donanımlı olduklarını/olmadıklarını saptayabilmektir.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın temel amacı; Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin anadil olmakla birlikte, alan dersi olmamasından ötürü Türk Dili dersine karşı tutumlarının belirlenmesidir. Ayrıca, öğrencilerin Türk Dili dersine karşı tutumlarının cinsiyet bazında anlamlı bir farklılık taşıyıp taşımadığını ortaya koymak da araştırmanın bir diğer amacını oluşturmaktadır.

2.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda eğitim gören ve zorunlu Türk Dili dersini alan 1. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Türk Dili dersini alan toplam 215 öğrenciden 193'üne ulaşılmış ve anket uygulanmıştır. Uygulanan anketlerden 186'sı değerlendirmeye alınmıştır.

2.3. Verilerin Toplanması

Araştırmada birincil veri toplama yöntemi olan anket yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada uygulanan anket formu iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde öğrencilere demografik özellikleri hakkında sekiz soru yöneltilmiştir. İkinci bölüm ise Türk Dili dersi tutum ölçeği ifadelerinden oluşmaktadır. Araştırmada öğrencilerin Türk Dili dersine karşı tutumlarını değerlendirmek amacıyla Akif Arslan tarafından geliştirilen “Türk Dili Dersi Tutum Ölçeği” (Arslan, 2012) temel alınmıştır. Ölçek öğrencilerin Türk Dili dersi tutumlarını, toplam 29 ifade ile değerlendirmektedir ve bu ifadelerin ölçümünde 5'li Likert Ölçeği (1= Hiç Katılmıyorum, 2=

Bedensel Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Türk Dili Dersine Karşı Tutumlarının Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi

Katılmıyorum, 3=Kararsızım, 4= Katılıyorum, 5= Tamamen Katılıyorum) kullanılmıştır.

2.4. Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen veriler sosyal bilimlerde kullanılan güncel istatistik programına (SPSS Statistical Program for Social Science 21.0) aktarılmış ve araştırma analizleri bu programda tamamlanmıştır. Veriler değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotlar (sayı, yüzde, ortalama, standart sapma) kullanılmıştır. Niceliksel verilerin karşılaştırılmasında ise iki grup arasındaki farkı t-testi, ikiden fazla grup durumunda parametrelerin gruplar arası karşılaştırılmalarında tek yönlü Anova testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular %95 güven aralığında ve %5 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

3. BULGULAR VE YORUM

Elde edilen ham verilerin analizinden sonra ortaya çıkan istatistikî sonuçlar ve yorumları aşağıda yer almaktadır.

3.1. Güvenilirlik Analizi

Türk Dili Dersi Tutum Ölçeği'nin güvenilirlik katsayısı (Cronbach Alfa) 0,877 olarak bulunmuştur. Elde edilen sonuç (0,877) dikkate alındığında, ölçeğin oldukça güvenilir olduğu görülmektedir. Ölçeğin güvenilirlik incelemeleri sonucunda ölçekten herhangi bir ifadenin çıkarılmasına ihtiyaç duyulmamıştır.

3.2. Demografik Bulgular

Ankete cevap veren öğrencilerin kişisel özelliklerine ait (cinsiyet, yaş, bölüm, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu, anne mesleği, baba mesleği ve ailenin Türk Dili dersini önemli bir ders olarak görüp görmeme durumu) frekans ve yüzde dağılımlarına ilişkin elde edilen bulgulara Tablo 1'de yer verilmektedir.

Tablo 1. Ankete Katılan Öğrencilere Ait Değişkenler

Değişkenler	Sayı (N)	Yüzde (%)	Değişkenler	Sayı (N)	Yüzde (%)
Cinsiyet			Bölüm		
Erkek	110	59,1	Bedensel eğitimi ve spor öğretmenliği	33	17,7
Kadın	76	40,9	Antrenörlük eğitimi I. öğretim	37	19,9
Toplam	186	100,0	Antrenörlük eğitimi II. öğretim	39	21,0
Yaş			Spor yöneticiliği I. öğretim	41	22,0
18-20	130	69,9	Spor yöneticiliği II. öğretim	36	19,4
21-23	49	26,3	Toplam	186	100,0
24 ve üzeri	7	3,8			
Toplam	186	100,0			
Anne Eğitim Durumu			Baba Eğitim Durumu		
Okuryazar değil	20	10,8	Okuryazar değil	2	1,1
İlkokul	89	47,8	İlkokul	66	35,5
Ortaokul	24	12,9	Ortaokul	28	15,1

Şaziye DURUKAN

Lise	42	22,6	Lise	62	33,3			
Lisans	9	4,8	Lisans	23	12,4			
Lisansüstü	2	1,1	Lisansüstü	5	2,7			
Toplam	186	100,0	Toplam	186	100,0			
Anne Mesleği			Baba Mesleği					
Doktor	-	-	Doktor	-	-			
Öğretmen	1	,5	Öğretmen	3	1,6			
Polis veya asker	1	,5	Polis veya asker	8	4,3			
Memur	6	3,2	Memur	20	10,8			
Serbest meslek	12	6,5	Serbest meslek	54	29,0			
İşçi	16	8,6	İşçi	44	23,7			
Emekli	6	3,2	Emekli	54	29,0			
Ev hanımı	144	77,4	İşsiz	3	1,6			
Toplam	186	100,0	Toplam	186	100,0			
Ailenin Türk Dili Dersini Önemli Bir Ders Olarak Görme Durumu								
Evet			173			93,0		
Hayır			13			7,0		
Toplam			186			100,0		

Tablo 1'e göre; araştırmaya katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu erkek öğrencilerden ([%] 59,1) oluşmaktadır. Öğrencilerin yaş dağılımına bakıldığı zaman 18-20 yaş arasındaki öğrencilerin (%69,9) ağırlıklı olduğu görülmektedir. Öte yandan; öğrencilerin %22'si spor yöneticiliği I. öğretim öğrencisidir. Öğrencilerin anne ve babalarının öğrenim durumları incelendiğinde ise; çoğunun ilköğretim mezunu olduğu görülmektedir. Annelerin meslek durumlarına bakıldığında; %77,4'lük kısmının ev hanımı; babaların ise iki meslek grubu olmak üzere %29'luk bir oranda emekli oldukları ve serbest meslekle uğraştıkları tespit edilmiştir. Öğrencilerin %93'ünün ailesi Türk Dili dersini önemli bir ders olarak görürken; %7'lik bir kısım önemli görmemektedir.

3.3. İfadelere İlişkin Bulgular

Tablo 2'de ankete katılan öğrencilerin Türk Dili dersine ilişkin tutumlarının, aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri verilmiştir.

Tablo 2. Türk Dili Dersi Tutum Ölçeğine İlişkin Bulgular

TUTUMLAR	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma
Türk Dili dersini seviyorum.	4,50	,659
Türk Dili dersi önemli bir derstir	4,69	,586
Türk Dili dersi anadil bilinci kazanmamda önemli bir işleve sahiptir.	4,63	,662
Türk Dili dersi almak benim için zaman kaybıdır.	1,63	,950
Türk Dili dersinde öğrendiklerimin ikinci bir dil öğrenmemde fayda sağlayacağını düşünüyorum.	3,72	1,084
Türk Dili dersine çalışmak hoşuma gidiyor.	4,04	1,030
Türk Dili dersi seçmeli de olsa seçerdim.	3,53	1,256
Türk Dili dersi gerekli bir derstir.	4,50	,737
Türk Dili dersine sadece sınıftan geçmek için çalışırım.	2,41	1,246

Bedensel Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Türk Dili Dersine Karşı Tutumlarının Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi

<i>Türk Dili dersi yerine başka ders almak isterdim.</i>	2,16	1,044
<i>Türk Dili dersi stresli bir derstir</i>	2,20	1,121
Türk Dili dersi ilgi duyduğum bir derstir	3,88	1,030
<i>Devam mecburiyeti olmasaydı Türk Dili dersine girmezdim.</i>	2,12	1,210
Türk Dili dersi konuşma becerimin gelişmesine ve dili sözlü anlatımda doğru ve etkili kullanmama katkı sağlıyor.	4,40	,926
Türk Dili dersi yazılı anlatım becerimin gelişmesine ve yazılı anlatımda dili doğru, akıcı ve etkili kullanmama katkı sağlıyor.	4,51	,722
Türk Dili dersi okuma becerisi ve alışkanlığı edinmeye katkı sağlıyor.	4,37	,803
Türk Dili dersi dinleme ve dinlenenin anlamaya becerimin gelişmesine katkıda bulunuyor.	4,33	,850
Türk Dili dersi okuduğum kitapları tahlil etmemde/daha iyi anlamamda katkı sağlamaktadır.	4,31	,826
Türk Dili dersi bilgileri anlamamda, yorumlamamda, analiz ve sentezlememde katkı sağlamaktadır.	4,28	,869
<i>Türk Dili dersi zorunlu olmasaydı almazdım.</i>	2,18	1,135
Türk Dili dersi Türkçenin yapı özelliklerini anlamam açısından önemli bir derstir.	4,29	,895
Türk Dili dersi zor bir derstir.	2,68	1,212
Türk Dili dersi Türkçenin köklü, üretken ve zengin bir dil olduğu şuurunu kazanmamda önemli bir işleve sahiptir.	4,32	,931
Türk Dili dersi Türkçenin tarihî geçmişiyile birlikte yeryüzündeki diğer diller arasındaki yerini kavrayabilmemde önemli bir işleve sahiptir.	4,32	,853
Türk Dili dersi üniversite eğitimimden önce verilen anadil eğitimindeki eksikliklerimi tamamlamam için bir fırsattır.	4,29	,821
Türk Dili dersinde işlenen konular ilköğretim ve lisede öğretildiği için bu dersi gereksiz görüyorum.	2,34	1,315
Türk Dili dersi kültürel birikimimi anlamamda ve arttırmamda fırsatlar sunan bir derstir.	4,23	,946
Türk Dili dersi topluluk karşısında konuşma becerimin gelişmesini sağlıyor.	4,38	,875
Türk Dili dersi iletişim becerilerimizin gelişmesine katkıda bulunmaktadır.	4,37	,892

Tablo 2'ye göre; öğrencilerin Türk Dili dersine ilişkin tutum ortalamaları dikkate alındığında; en yüksek düzeyde katılıma sahip tutumlar: "Türk Dili dersi önemli bir derstir" (4,69), "Türk Dili dersi anadil bilinci kazanmamda önemli bir işleve sahiptir" (4,63), "Türk Dili dersi yazılı anlatım becerimin gelişmesine ve yazılı anlatımda dili doğru, akıcı ve etkili kullanmama katkı sağlıyor" (4,51) ve "Türk Dili dersini seviyorum" (4,50) şeklindedir. Öğrencilerin Türk Dili dersine ilişkin tutum ortalamaları dikkate alındığında; en düşük düzeyde katılıma sahip tutumlar ise; "Türk Dili dersi almak benim için zaman kaybıdır" (1,63), "Devam mecburiyeti olmasaydı Türk Dili dersine girmezdim" (2,12), "Türk Dili dersi yerine başka ders almak isterdim" (2,16), "Türk Dili dersi zorunlu olmasaydı almazdım" (2,18) ve "Türk Dili dersi stresli bir derstir" (2,20) şeklindedir.

3.4. Farklılık Analizleri

Niceliksel verilerin karşılaştırılmasında iki grup arasındaki fark için T-Testi, ikiden fazla grup durumunda parametrelerin gruplar arası karşılaştırılmalarında tek yönlü Anova testi kullanılmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin, Türk Dili dersine yönelik tutumlarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir fark gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla T-Testi yapılmıştır. T-testine ilişkin bulgular Tablo 3'te yer almaktadır.

Tablo 3. Cinsiyet Değişkenine Göre Türk Dili Dersi Tutum Ölçeği T-Testi Bulguları

TUTUMLAR	Cinsiyet	N	Ort.	s.s.	t	Sig. (p)
Türk Dili dersini seviyorum.	Erkek	110	4,36	,700	-3,493	,001
	Kadın	76	4,69	,542		
Türk Dili dersi önemli bir derstir	Erkek	110	4,60	,679	-2,662	,008
	Kadın	76	4,82	,379		
Türk Dili dersi anadil bilinci kazanmamda önemli bir işleve sahiptir.	Erkek	110	4,57	,696	-1,534	,127
	Kadın	76	4,72	,602		
Türk Dili dersi almak benim için zaman kaybıdır.	Erkek	110	1,69	,916	,975	,331
	Kadın	76	1,55	,998		
Türk Dili dersinde öğrendiklerimin ikinci bir dil öğrenmemde fayda sağlayacağımı düşünüyorum.	Erkek	110	3,68	1,039	-5,583	,560
	Kadın	76	3,77	1,150		
Türk Dili dersine çalışmak hoşuma gidiyor.	Erkek	110	3,79	1,117	-4,287	,000
	Kadın	76	4,42	,753		
Türk Dili dersi seçmeli de olsa seçerdim.	Erkek	110	3,47	1,186	-7,776	,439
	Kadın	76	3,61	1,356		
Türk Dili dersi gerekli bir derstir.	Erkek	110	4,40	,793	-2,165	,032
	Kadın	76	4,64	,626		
Türk Dili dersine sadece sıftan geçmek için çalışırım.	Erkek	110	2,62	1,240	2,787	,006
	Kadın	76	2,11	1,199		
Türk Dili dersi yerine başka ders almak isterdim.	Erkek	110	2,28	1,032	1,820	,070
	Kadın	76	2,00	1,045		
Türk Dili dersi stresli bir derstir	Erkek	110	2,40	1,110	2,836	,005
	Kadın	76	1,93	1,087		
Türk Dili dersi ilgi duyduğum bir derstir	Erkek	110	3,73	,992	-2,431	,016
	Kadın	76	4,10	1,052		
Devam mecburiyeti olmasaydı Türk Dili dersine girmezdim.	Erkek	110	2,32	1,227	2,735	,007
	Kadın	76	1,84	1,131		
Türk Dili dersi konuşma becerimin gelişmesine ve dili sözlü anlatımda doğru ve etkili kullanmama katkı sağlıyor.	Erkek	110	4,34	,892	-1,023	,307
	Kadın	76	4,48	,972		
Türk Dili dersi yazılı anlatım becerimin gelişmesine ve yazılı anlatımda dili doğru, akıcı ve etkili kullanmama katkı sağlıyor.	Erkek	110	4,37	,788	-3,347	,001
	Kadın	76	4,72	,556		

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Türk Dili Dersine Karşı Tutumlarının Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi

Türk Dili dersi okuma becerisi ve alışkanlığı edinmeye katkı sağlıyor.	Erkek	110	4,24	,879	-2,603	,010
	Kadın	76	4,55	,640		
Türk Dili dersi dinleme ve dinlenen anlama becerimin gelişmesine katkıda bulunuyor.	Erkek	110	4,17	,937	-3,288	,001
	Kadın	76	4,57	,637		
Türk Dili dersi okuduğum kitapları tahlil etmemde/daha iyi anlamamda katkı sağlamaktadır.	Erkek	110	4,13	,882	-3,713	,000
	Kadın	76	4,57	,658		
Türk Dili dersi bilgileri anlamamda, yorumlamamda, analiz ve sentezlememde katkı sağlamaktadır.	Erkek	110	4,14	,886	-2,675	,008
	Kadın	76	4,48	,808		
Türk Dili dersi zorunlu olmasaydı almazdım.	Erkek	110	2,30	1,088	1,623	,106
	Kadın	76	2,02	1,188		
Türk Dili dersi Türkçenin yapı özelliklerini anlamam açısından önemli bir derstir.	Erkek	110	4,23	,845	-,989	,324
	Kadın	76	4,36	,963		
Türk Dili dersi zor bir derstir.	Erkek	110	2,77	1,201	1,145	,254
	Kadın	76	2,56	1,225		
Türk Dili dersi Türkçenin köklü, üretken ve zengin bir dil olduğu şuurunu kazanmamda önemli bir işleve sahiptir.	Erkek	110	4,21	1,008	-1,850	,066
	Kadın	76	4,47	,791		
Türk Dili dersi Türkçenin tarihî geçmişiyle birlikte yeryüzündeki diğer diller arasındaki yerini kavrayabilmemde önemli bir işleve sahiptir.	Erkek	110	4,21	,902	-2,025	,044
	Kadın	76	4,47	,756		
Türk Dili dersi üniversite eğitiminden önce verilen anadil eğitimindeki eksikliklerimi tamamlamam için bir fırsattır.	Erkek	110	4,13	,851	-3,266	,001
	Kadın	76	4,52	,720		
Türk Dili dersinde işlenen konular ilköğretim ve lisede öğretildiği için bu dersi gereksiz görüyorum.	Erkek	110	2,47	1,224	1,543	,125
	Kadın	76	2,17	1,427		
Türk Dili dersi kültürel birikimimi anlamamda ve arttırmamda fırsatlar sunar bir derstir.	Erkek	110	4,13	,943	-1,747	,082
	Kadın	76	4,38	,937		
Türk Dili dersi topluluk karşısında konuşma becerimin gelişmesini sağlıyor.	Erkek	110	4,20	,968	-3,321	,001
	Kadın	76	4,63	,649		
Türk Dili dersi iletişim becerilerimizin gelişmesine katkıda bulunmaktadır.	Erkek	110	4,19	,999	-3,403	,001
	Kadın	76	4,63	,629		

Tablo 3'e göre; Türk Dili Tutum Ölçeğinde yer alan tutumlara yönelik öğrenci yanıtları cinsiyet değişkeni açısından bazı tutumlar bazında anlamlı bir farklılık göstermektedir. Bu tutumlar: "Türk Dili

dersini seviyorum”, “Türk Dili dersi önemli bir derstir”, “Türk Dili dersine çalışmak hoşuma gidiyor”, “Türk Dili dersi gerekli bir derstir”, “Türk Dili dersine sadece sınıftan geçmek için çalışırım”, “Türk Dili dersi stresli bir derstir”, “Türk Dili dersi ilgi duyduğum bir derstir”, “Devam mecburiyeti olmasaydı Türk Dili dersine girmezdim”, “Türk Dili dersi yazılı anlatım becerimin gelişmesine ve yazılı anlatımda dili doğru, akıcı ve etkili kullanmama katkı sağlıyor”, “Türk Dili dersi okuma becerisi ve alışkanlığı edinmeme katkı sağlıyor”, “Türk Dili dersi dinleme ve dinleneni anlama becerimin gelişmesine katkıda bulunuyor”, “Türk Dili dersi okuduğum kitapları tahlil etmemde/daha iyi anlamamda katkı sağlamaktadır”, “Türk Dili dersi bilgileri anlamamda, yorumlamamda, analiz ve sentezlememde katkı sağlamaktadır”, “Türk Dili dersi Türkçenin tarihî geçmişiyle birlikte yeryüzündeki diğer diller arasındaki yerini kavrayabilmemde önemli bir işleve sahiptir”, “Türk Dili dersi üniversite eğitimimden önce verilen anadil eğitimindeki eksikliklerimi tamamlamam için bir fırsattır”, “Türk Dili dersi topluluk karşısında konuşma becerimin gelişmesini sağlıyor”, “Türk Dili dersi iletişim becerilerimizin gelişmesine katkıda bulunmaktadır” şeklindedir ($p < 0,05$). Yani öğrencilerin bu tutumlara ilişkin görüşleri cinsiyete göre gerek 0,05 gerekse 0,01 anlamlılık düzeyinde anlamlı (önemli) bir farklılık göstermektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin, Türk Dili dersine yönelik tutumlarının yaş değişkenine göre anlamlı bir fark gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Anova Testi sonucunda; grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($p > 0,05$). Ortalamalar, öğrencilerin Türk Dili eğitimine yönelik genel tutumlarının arasında yaşa göre fark olmadığını göstermektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin, Türk Dili dersine yönelik tutumlarının okudukları bölüm değişkenine göre anlamlı bir fark gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Anova Testi sonucunda ise; grup ortalamaları arasındaki fark “Türk Dili dersi seçmeli de olsa seçerdim” ($p = ,000 < 0,05$) ve “Devam mecburiyeti olmasaydı Türk Dili dersine girmezdim” ($p = ,017 < 0,05$) tutumları dışında istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır. Ortalamalar, öğrencilerin Türk Dili dersine yönelik tutumları arasında, bu ifadeler dışında okudukları bölüme göre fark olmadığını göstermektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin tutumlara verdikleri yanıtların puan ortalamalarının anne eğitim durumu değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek

amacıyla yapılan Anova Testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin, Türk Dili dersine yönelik tutumlarının baba eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir fark gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Anova Testi sonucunda; grup ortalamaları arasındaki fark “Türk Dili dersini seviyorum” ($p=,026<0,05$) tutumu dışında istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır. Ortalamalar, öğrencilerin Türk Dili eğitimine yönelik genel tutumları arasında, bu tutumlar dışında babanın eğitim durumuna göre fark olmadığını göstermektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin, Türk Dili dersine yönelik tutumlarının anne meslek durumu değişkenine göre anlamlı bir fark gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Anova Testi sonucunda; grup ortalamaları arasındaki fark “Türk Dili dersi almak benim için zaman kaybıdır” ($p=,008<0,05$); “Türk Dili dersinde öğrendiklerimin ikinci bir dil öğrenmemde fayda sağlayacağını düşünüyorum” ($p=,009<0,05$); “Devam mecburiyeti olmasaydı Türk Dili dersine girmezdim” ($p=,022<0,05$) ve “Türk Dili dersi konuşma becerimin gelişmesine ve dili sözlü anlatımda doğru ve etkili kullanmaya katkı sağlıyor” ($p=,001<0,05$) tutumları dışında istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır. Ortalamalar, öğrencilerin Türk Dili eğitimine yönelik genel tutumları arasında, bu tutumlar dışında anne meslek durumuna göre fark olmadığını göstermektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin, Türk Dili dersine yönelik tutumlarının baba meslek durumu değişkenine göre anlamlı bir fark gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Anova Testi sonucunda; grup ortalamaları arasındaki fark “Türk Dili dersi almak benim için zaman kaybıdır” ($p=,006<0,05$); “Devam mecburiyeti olmasaydı Türk Dili dersine girmezdim” ($p=,012<0,05$); “Türk Dili dersi Türkçenin köklü, zengin ve üretken bir dil olduğu şuurunu kazanmamda önemli bir işleve sahiptir” ($p=,021<0,05$) ve “Türk Dili dersinde işlenen konular ilköğretim ve lisede öğretildiği için bu dersi gereksiz görüyorum” ($p=,004<0,05$) tutumları dışında istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır. Ortalamalar, öğrencilerin Türk Dili eğitimine yönelik genel tutumları arasında, bu tutumlar dışında babalarının meslek durumuna göre fark olmadığını göstermektedir.

Son olarak araştırmaya katılan öğrencilerin Türk Dili dersine yönelik tutumlarının ailelerinin Türk Dili dersini önemli bir ders olarak görüp görmeme durumuna göre anlamlı bir fark gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla t-Testi yapılmıştır. Test

sonucuna göre; grup ortalamaları arasındaki fark “Türk Dili dersi önemli bir derstir” ($p=,048<0,05$); “Türk Dili dersine çalışma hoşuma gidiyor” ($p=,003<0,05$); “Türk Dili dersi yerine başka ders almak isterdim” ($p=,006<0,05$); “Türk Dili dersi üniversite eğitimimden önce verilen anadil eğitimimdeki eksikliklerimi tamamlamam için bir fırsattır” ($p=,016<0,05$); “Türk Dili dersinde işlenen konular ilköğretim ve lisede öğretildiği için bu dersi gereksiz görüyorum” ($p=,006<0,05$) ve “Türk Dili dersi topluluk karşısında konuşma becerimin gelişmesini sağlıyor” ($p=,009<0,05$) tutumları dışında istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

4. SONUÇ ve ÖNERİLER

Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin Türk Dili dersine karşı tutumları üzerine yapılan bu çalışmada şu sonuçlara ulaşılmıştır.

4.1. Yaş Değişkenine Göre

Araştırmaya katılan öğrencilerin, Türk Dili dersine yönelik tutumlarında yaş değişkenine göre grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$). Ortalamalar, öğrencilerin Türk Dili eğitimine yönelik genel tutumlarının arasında yaşa göre fark olmadığını göstermektedir. Türk Dili dersinin önemli bir kısmını kapsayan okuma alışkanlığı üzerine (Zengin, 2003)’in yaptığı bir çalışmada ise yaş değişkenine göre anlamlı sonuçlar elde edilmiştir. Fakat bu çalışma sadece öğrencilerin okuma becerileri üzerine yapıldığı için bizim çalışmamızı destekler nitelikte değildir.

4.2. Okudukları Bölüm Değişkenine Göre

Araştırmaya katılan öğrencilerin, Türk Dili dersine yönelik tutumlarının okudukları bölüm değişkenine göre grup ortalamaları arasındaki fark “Türk Dili dersi seçmeli de olsa seçerdim” ($p=,000<0,05$) ve “Devam mecburiyeti olmasaydı Türk Dili dersine girmezdim” ($p=,017<0,05$) ifadeleri dışında istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır. Ortalamalar, öğrencilerin Türk Dili dersine yönelik tutumları arasında, bu ifadeler dışında okudukları bölüme göre fark olmadığını göstermektedir. Türk Dili dersi okuma, dinleme, konuşma ve yazma kısımlarıyla bir bütün olarak ele alındığı için bölümler arasında anlamlı bir fark olmadığı görülüyor. (Arslan vd., 2009)’nin Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin okuma becerisi üzerinde yaptıkları bir çalışmada ise bölüm değişkenine göre anlamlı farklılıklar tespit etmişlerdir. Fakat bu çalışma sadece okuma becerisini kapsadığı için bizim çalışmamızı destekler nitelikte değildir.

4.3. Anne/Baba Eğitim Durumu Değişkenine Göre:

Araştırmaya katılan öğrencilerin tutumlara verdikleri yanıtların puan ortalamalarının anne eğitim durumu değişkeni açısından grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır ($p>0,05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin, Türk Dili dersine yönelik tutumlarının baba eğitim durumu değişkenine göre grup ortalamaları arasındaki fark “Türk Dili dersini seviyorum” ($p=,026<0,05$) tutumu dışında istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır. Ortalamalar, öğrencilerin Türk Dili eğitimine yönelik genel tutumları arasında, bu tutumlar dışında babanın eğitim durumuna göre fark olmadığını göstermektedir.

(Odabaş vd., 2008)’nin yükseköğretim öğrencilerinin doğrudan okuma alışkanlıkları üzerine yapmış oldukları çalışmada anne ve babanın eğitim düzeyinin arttıkça gençlerin okuma alışkanlığının arttığı tespit edilmiştir. Fakat bu çalışma sadece okuma alışkanlığını kapsadığı için bizim çalışmamızı destekler nitelikte değildir.

4.4. Anne/Baba Meslek Durumu Değişkenine Göre

Araştırmaya katılan öğrencilerin, Türk Dili dersine yönelik tutumlarının anne meslek durumu değişkenine göre grup ortalamaları arasındaki fark “Türk Dili dersi almak benim için zaman kaybıdır” ($p=,008<0,05$); “Türk Dili dersinde öğrendiklerimin ikinci bir dil öğrenmemde fayda sağlayacağını düşünüyorum” ($p=,009<0,05$); “Devam mecburiyeti olmasaydı Türk Dili dersine girmezdim” ($p=,022<0,05$) ve “Türk Dili dersi konuşma becerimin gelişmesine ve dili sözlü anlatımda doğru ve etkili kullanmama katkı sağlıyor” ($p=,001<0,05$) tutumları dışında istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır. Ortalamalar, öğrencilerin Türk Dili eğitimine yönelik genel tutumları arasında, bu tutumlar dışında anne meslek durumuna göre fark olmadığını göstermektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin, Türk Dili dersine yönelik tutumlarının baba meslek durumu değişkenine göre grup ortalamaları arasındaki fark “Türk Dili dersi almak benim için zaman kaybıdır” ($p=,006<0,05$); “Devam mecburiyeti olmasaydı Türk Dili dersine girmezdim” ($p=,012<0,05$); “Türk Dili dersi Türkçenin köklü, zengin ve üretken bir dil olduğu şuurunu kazanmamda önemli bir işleve sahiptir” ($p=,021<0,05$) ve “Türk Dili dersinde işlenen konular ilköğretim ve lisede öğretildiği için bu dersi gereksiz görüyorum” ($p=,004<0,05$) tutumları dışında istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır. Ortalamalar, öğrencilerin Türk Dili eğitimine yönelik

genel tutumları arasında, bu tutumlar dışında babalarının meslek durumuna göre fark olmadığını göstermektedir.

Anne ve babanın mesleki durumu değişkenine göre farklılık taşıyan tutumlar neredeyse iki değişkende de aynıdır. Bu durumda anne ve babaların, çocuklarının ana diline karşı bilinç kazanmasında etkili oldukları söylenebilir. Çünkü öğrenci, öncelikle anne ve babasının telkinleri doğrultusunda Türk dilinin köklü olduğunun, Türk Dili dersinin önemli olduğunun farkına varır ve mecburiyete tabi olmadan Türk Dili dersini almanın önemini bilincini kazanır.

4.5. Ailelerin Türk Dili Dersini Önemli Görüp Görmeme Değişkenine Göre

Araştırmaya katılan öğrencilerin Türk Dili dersine yönelik tutumlarının ailelerinin Türk Dili dersini önemli bir ders olarak görüp görmeme durumuna göre grup ortalamaları arasındaki fark “Türk Dili dersi önemli bir derstir” ($p=,048<0,05$); “Türk Dili dersine çalışma hoşuma gidiyor” ($p=,003<0,05$); “Türk Dili dersi yerine başka ders almak isterdim” ($p=,006<0,05$); “Türk Dili dersi üniversite eğitimimden önce verilen anadil eğitimimdeki eksikliklerimi tamamlamam için bir fırsattır” ($p=,016<0,05$); “Türk Dili dersinde işlenen konular ilköğretim ve lisede öğretildiği için bu dersi gereksiz görüyorum” ($p=,006<0,05$) ve “Türk Dili dersi topluluk karşısında konuşma becerimin gelişmesini sağlıyor” ($p=,009<0,05$) tutumları dışında istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

Bu sonuçlar da yine ailelerin, çocuklarının ana dillerini sevmeleri, ana dil eğitimiyle milli bir şuur kazanmaları ve topluluk karşısında konuşabilecek ana dil bilgisine ve özgüvene sahip olmaları hususunda hassas olduklarını göstermektedir.

4.6. Cinsiyet Değişkenine Göre

Türk Dili Tutum Ölçeğinde yer alan tutumlara yönelik öğrenci yanıtları cinsiyet değişkeni açısından şu tutumlar anlamlı bir farklılık göstermektedir. Bu tutumlar: “Türk Dili dersini seviyorum”, “Türk Dili dersi önemli bir derstir”, “Türk Dili dersine çalışmak hoşuma gidiyor”, “Türk Dili dersi gerekli bir derstir”, “Türk Dili dersine sadece sınıftan geçmek için çalışırım”, “Türk Dili dersi stresli bir derstir”, “Türk Dili dersi ilgi duyduğum bir derstir”, “Devam mecburiyeti olmasaydı Türk Dili dersine girmezdim”, “Türk Dili dersi yazılı anlatım becerimin gelişmesine ve yazılı anlatımda dili doğru, akıcı ve etkili kullanmama katkı sağlıyor”, “Türk Dili dersi okuma becerisi ve alışkanlığı edinmeme katkı sağlıyor”, “Türk Dili dersi dinleme ve dinleneni anlama becerimin gelişmesine katkıda bulunuyor”, “Türk Dili dersi okuduğum kitapları tahlil

etmemde/daha iyi anlamamda katkı sağlamaktadır”, “Türk Dili dersi bilgileri anlamamda, yorumlamamda, analiz ve sentezlememde katkı sağlamaktadır”, “Türk Dili dersi Türkçenin tarihî geçmişiyle birlikte yeryüzündeki diğer diller arasındaki yerini kavrayabilmemde önemli bir işleve sahiptir”, “Türk Dili dersi üniversite eğitimimden önce verilen anadil eğitimindeki eksikliklerimi tamamlamam için bir fırsattır”, “Türk Dili dersi topluluk karşısında konuşma becerimin gelişmesini sağlıyor”, “Türk Dili dersi iletişim becerilerimizin gelişmesine katkıda bulunmaktadır” şeklindedir ($p < 0,05$). Yani öğrencilerin bu tutumlara ilişkin görüşleri cinsiyete göre gerek 0,05 gerekse 0,01 anlamlılık düzeyinde anlamlı (önemli) bir farklılık göstermektedir.

Öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre Türk Dili dersine karşı tutumlarında kız öğrencilerin Türk Dili dersine ilgilerinin daha fazla olduğu ve Türk Dili dersini erkek öğrencilere göre daha fazla önemsedikleri görülmektedir. Literatürde özellikle öğrencilerin okuma becerisi/düzeyi üzerine yapılan çalışmaların bazılarında cinsiyet değişkenine göre anlamlı sonuçlar elde edilirken bazılarında anlamlı farklılığın olmadığı da görülmüştür.

(Arslan vd., 2009)’nin “Üniversite Öğrencilerinin Okuma Alışkanlığına Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi”, (Zengin, 2003)’in “Gençlerin Okuma Alışkanlıklarını Belirlemeye Yönelik Bir Çalışma Hakkında”, (Yılmaz ve Benli, 2010)’nin, “Sınıf Öğretmeni Adaylarının Okuma Alışkanlığına Yönelik Tutumlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi”, (Keklik ve Çakmakçı, 2013)’nin “Bülent Ecevit Üniversitesi Örneğinde Meslek Yüksekokulu Birinci Sınıf Öğrencilerinin Okuma Düzeylerinin Belirlenmesi” adlı öğrencilerin okuma becerilerine yönelik yaptıkları çalışmalarda cinsiyet değişkenine göre ulaştıkları sonuçlarda kız öğrencilerin okuma düzeylerinin erkek öğrencilere göre daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Bu çalışmalar, doğrudan bizim çalışmamızı destekler nitelikte olmasa bile Türk Dili dersinin amaçlarından birinin öğrencilere okuma becerisi kazandırmak olmasından ötürü dikkate alınabilir.

Çalışmada öğrencilerin verdiği yanıtlar doğrultusunda öğrencilerin önemli bir kısmının Türk Dili dersini sevdikleri, Türk Dili dersini gereksiz görmedikleri, Türk Dili dersinin zorunlu olmasından rahatsız ya da şikâyetçi olmadıkları gayet açıktır. Türk Dili dersi ile ilgili en büyük sorun öğrencilerin ilköğretim kademesinden yükseköğretime kadar uzun bir süreçte aldıkları eğitime

rağmen ana dilleriyle ilgili bir bilgi olgunluğuna erişememeleri ve aslında zihinlerinde büyük bir önem arz eden ana dillerine sosyal hayatta gereken önemi gösterememeleridir. Bu sorunda aileden, öğretmene, çevreden, eğitim sistemine kadar her unsurun payı vardır. Bu bağlamda aile, öğrenci, öğretmen, sistem vs. bir bütün olarak ele alınarak çözüme ulaşılması gerekmektedir. Öğrencilerin ana dil sevgisine bağlı olarak Türk Dili dersine karşı ilgilerini ortaya çıkarmanın ve bunu geliştirmenin, bu doğrultuda çalışmalar yapmanın da faydalı olacağını düşünüyoruz.

Bu çalışmada elde edilen sonuçlar doğrultusunda şu önerilerde bulunulabilir:

1. Yükseköğretim öğrencilerinin Türk Dili dersinin önemini ve gerekliliğini kavrayabilmesi ve bu önemi hayatına yansıtabilmesi için çalışmalar yapılabilir.
2. Yükseköğretim düzeyinde Türk Dili dersleri, öğrencilerin okuma, yazma ve konuşma becerilerini geliştirecek şekilde tasarlanabilir.
3. Yükseköğretim öğrencilerinin Türk Dili derslerinde edebi metinleri görmesi, incelemesi ana dil bilincini ve okuma alışkanlığını geliştirebilir.
4. Türk Dili dersi kapsamında özellikle erkek öğrencilerin derse, okumaya ve konuşmaya karşı ilgilerinin artırılması için çeşitli etkinlikler ve konferanslar düzenlenebilir.
5. Yükseköğretim düzeyindeki Türk Dili ders müfredatında öğrencilerin bilgi ve becerilerini geliştirecek yönde değişiklikler yapılabilir.
6. Yükseköğretim düzeyindeki erkek öğrencilerin sözel ve kültürel derslere yönelik düşünceleri tespit edilerek bu tarz derslere ilgilerini artıracak yöntemler belirlenebilir.
7. Yükseköğretim düzeyindeki öğrencilerin ana dil hususundaki düşünceleri tespit edilerek ana dil bilincinin geliştirilmesi için seminerler ve konferanslar düzenlenebilir.
8. Yükseköğretim düzeyindeki öğrencilerin Türk Dili dersine karşı ilgilerini artırabilmek için teorik bilgilerin dışında tiyatro, şiir dinletisi ve sunum gibi etkinliklerle öğrenci aktif duruma getirilebilir.
9. Özel yetenek ve ÖSYM sınavıyla alınan diğer yükseköğretim öğrencileri üzerinde karşılaştırmalı bir çalışma yapılarak öğrencilerin Türk Dili dersi başta olmak üzere sözel ve kültürel derslere karşı tutumları ortaya konup bu doğrultuda derslerin içerikleri ve uygulama biçimleriyle ilgili bir düzenleme yapılabilir.

KAYNAKLAR

ARSLAN, Akif (2012), “Yükseköğretimde Türk Dili Dersine Karşı Tutum Ölçeği Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması”, *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, S: 1/3, ss. 187-202.

ARSLAN, Yunus, Zekeriya ÇELİK ve Eylem ÇELİK (2009), “Üniversite Öğrencilerinin Okuma Alışkanlığına Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi”, *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, S: 26, ss. 113-124.

KEKLİK Sadettin ve Celal Can ÇAKMAKÇI (2013), “Bülent Ecevit Üniversitesi Örneğinde Meslek Yüksekokulu Birinci Sınıf Öğrencilerinin Okuma Düzeylerinin Belirlenmesi”, *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, C: 33, S: 2, ss. 245-268.

ODABAŞ, Hüseyin, Z.Yonca ODABAŞ ve Coşkun POLAT (2008), “Üniversite Öğrencilerinin Okuma Alışkanlığı: Ankara Üniversitesi Örneği”, *Bilgi Dünyası Dergisi*, C:9, S:2, ss. 431-465.

TAŞ, Hüseyin ve Alpaslan OKUR (2015), “Yükseköğretim Düzeyinde Ana Dili Öğretimi Üzerine Bir Değerlendirme”, *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, S: 13, ss. 80-96.

ÜNAL, TOPÇUOĞLU Fulya ve Mustafa KÖSE (2014), “Türkçe Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Geliştirilmesi: Bir Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması”, *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, C: 3, S: 2, ss. 233-249.

YEKBAŞ, Hakan (2011), “Üniversitelerde Okutulan Türk Dili Dersi ile İlgili Bazı Tespitler ve Çözüm Önerileri”, *III. Uluslar arası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu Bildiri Kitabı*, (ed. İlyas Yazar), İzmir.

YILMAZ, Muammer ve Nurtaç BENLİ (2010), “Sınıf Öğretmeni Adaylarının Okuma Alışkanlığına Yönelik Tutumlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi”, *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, C: 12, S: 1, ss. 281-291.

YÖK (1983), 10.01.1983 tarihli Kurul Kararı, Sayı: 83.3.23.

ZENGİN, Nesrin (2003), “Gençlerin Okuma Alışkanlıklarını Belirlemeye Yönelik Bir Çalışma Hakkında”, *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 13, 131-149.

ZÜLFİKAR, Hamza (2016), “Dünden Bugüne Türkçe”, (http://turkdili.gen.tr/files/uni_okutulanturkcedersi.pdf), (25.01.2016)

